

[Hans Hansen (Rørby).]

givning, forbavser mig noget. At man fortsætter denne Ambulancelovgivning uden væsentlige Ændringer og uden at foretage sig noget som helst, der kan lette Boligbyggeriet, hvad der er den eneste Mulighed for at skabe en Regulator af Lejen, viser, at Regeringen paa dette Omraade er akkurat lige saa magtesløs, som den er over for hele Ordningspolitikken i Almindelighed.

Regeringen mener at kunne løse Boligproblemet og fritage Lejerne for en Udbytning gennem denne Lovgivning, men i Virkeligheden fordyres Boligbyggeriet, og Grundspekulanterne faar Lov til at florere gennem Regeringens Politik. Den er en saa oplagt Misforstaaelse, at den maa strande. Det er umuligt at opretholde Illusionen i det lange Løb. Det, der foregaar, er i Virkeligheden kun en Kamp Parterne imellem om Værdistigningen her i København. Det er ikke et Spørgsmaal, om det offentlige faar noget, nej, man prøver paa at regulere Forholdet saaledes, at begge Parter kan faa Del i den Værdistigning, som paa Grund af den mægtige Tilflytning i de senere Aar finder Sted i de store Byer og særlig i København. Det er den Værdistigning, som opstaar i Byerne, og Grundspekulationen i det hele, der staar som en Hindring for, at Spørgsmaalet kan løses. Der er gjort mange Forsøg, energiske Forsøg fra kooperative Boligforeninger, men alle sammen er de underkastet den samme Ulykke, nemlig at Grundspekulationen hemmer disse Boligforeningers Virksomhed for at bringe Lejen ned paa et rimeligt Niveau.

Det er blevet sagt i Dag af det ærede Medlem Hr. Einer-Jensen, at den bedste Regulator af Lejen er Boligbyggeriet, og det har det ærede Medlem Ret i. Men hvorfor iværksætter Regeringen ikke Foranstaltninger til en fornuftig Jordpolitik, der kan hindre den Udsugning og Udbytning, der vitterligt finder Sted? Hvorfor overlader f. Eks. Københavns Kommune ikke sine Grundarealer til de kooperative Byggeføretagere mod en aarlig Afgift? Saa kunde jo saa let som noget de kooperative Boligforeninger løse dette Spørgsmaal. Der er ingen Mangel paa arbejdsløse Bygningshaandværkere, der mangler ikke Materialer, og der mangler heller ikke inden for Organisationerne Penge i Kassen; men saa længe Grundspekulationen staar som en Hindring for, at Boligsørgsmaalet kan løses, saa længe arbejder man i Blinde.

Vi har fra min Gruppens Side Gang paa

Gang, saa længe jeg har siddet her i Rigsdagen, støttet Regeringens Lovforslag om at sikre Lejerne mod den Udbytning, som finder Sted. Vi har gjort det med den Motivering, at saa længe man ikke har kunnet iværksætte Foranstaltninger, der muliggjorde et naturligt Boligbyggeri, saa længe turde man ikke udlevere Lejerne til Spekulationen. Men nu kan min Gruppe ikke være med mere til at opretholde en Illusion af den Art, at den københavnske Befolkning bibringes en Forestilling om, at man her gennemfører Love, der hjælper dem. I Virkeligheden, og det synes jeg fremgaar allertydeligst af de Ændringsforslag, som nu er stillet af Regeringspartierne, og som efter min Mening i deres Virkninger, i hvert Fald for nogles Vedkommende, er ret problematiske, er det et Spørgsmaal, om det, man her foreslaar, er til Støtte for Lejerne eller for Grundspekulanterne.

Jeg nævner her et Ændringsforslag som Nr. 8 om force majeure-Bestemmelsen. I vore Dage, hvor det personlige Ansvar er saa forflygtiget, at man med den største Lethed til enhver Tid kan føre Ansvaret over paa Organisationerne, vil en force majeure-Bestemmelse som den, der her indføres, som fritager Bygherren for Ansvaret for, at Lejlighederne er færdige i rette Tid, efter min Mening komme til at gaa ud over Lejerne. Og jeg nævner en Ting som Regeringspartiernes Ændringsforslag Nr. 18, der direkte gaar ud paa at vanskeliggøre Fremleje i de billige Lejligheder. Af Frygt for Overbefolkning indfører man nu en Bestemmelse om, at Retten til Fremleje indskrænkes til at omfatte nærbeslægtede Personer. Jeg synes, det er en oplagt Tribut netop til Grundejerne.

Man har altid betragtet Lejerne som den svage Part, og de har ogsaa været det, saa længe man har givet Lov til at foretage Spekulationer, og saa længe Regeringen ved sin Politik har fordyret Boligbyggeriet. Men jeg er ikke bange for at sige, at den Kalamitet, der er skabt paa Boligmarkedet, skyldes, at Regeringen i dette Øjeblik ikke skrider ind over for Boligspekulationen og ikke afskaffer de Foranstaltninger i Lovgivningen, der direkte fordyrer Boligbyggeriet. Hvis vi ser paa et Ændringsforslag som Nr. 27, der bl. a. gaar ud paa at autorisere Mæglervirksomheden for, som det hedder, at komme Dusørsystemet til Livs, saa forekommer det mig, at det, man her opnaar, er i Virkeligheden det modsatte. Det bliver snarere værre, mere haardhændet, naar der skal en Autorisation til at udøve en